

Z Jednoty filosofické

V akademickém roce 2016/2017 se na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, v posluchárně Katedry filozofie A 11, konaly tyto přednášky:

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D. (Filosofický ústav AV ČR, Praha)

Proti kválofilii

6. října 2016

Je třeba kvůli konzistentní teorii lidského vědomí opustit fyziku? Přednáška se věnovala tématům fenomenálního vědomí a kritice pojmu kválií.

Doc. Mgr. Josef Kuře, Dr. Phil. (Ústav lékařské etiky, LF MU Brno)

Pojem eutanázie

7. listopadu 2016

Přednáška se zabývala sémantikou pojmu eutanázie, vymezením eutanázie od dalších specifických typů paliativní péče a důsledky pro praktickou aplikaci pojmu eutanázie.

Mgr. Jan Maršálek (Filosofický ústav AV ČR, Praha)

O obětech vědeckých revolucí: degradace vědeckých předmětů

5. prosince 2016

Historická filosofie vědy se obvykle zabývá „růstem“ vědeckého poznání: aniž by proto musela podléhat svodům teleologie, její zájem se většinou upíná ke vzniku, konstrukci, genealogii vědeckých konceptů či teorií. Tezí přednášky je, že Kuhn představuje v tomto ohledu jen zdánlivou výjimku, protože i jeho Struktura vědeckých revolucí nahlíží na dynamiku vědy především z pohledu její progresivity: vědecké revoluce činí z překonané vědy veskrze nezajímavý odpad.

Přednáška se pokouší tomuto (pochopitelnému) zaměření historické filosofie vědy uniknout rozvíjením problematiky „mizení“ vědeckých předmětů, resp. jejich „degradace“. Důraz přitom klade na procesuální povahu fenoménu. Přednáška se zaměřila na Kuhnovu historickou filosofii vědy právě z výše

načrtnutého hlediska, tedy na otázku, co se podle Kuhna děje s překonanou vědou.

Doc. Mgr. Binka, Ph.D. (Katedra environmentálních studií FSS MU Brno)
Jak moc je česká společnost rozdělená – sociologická data v rukou filozofů?
20. března 2017

Etik a filosof se pokouší zamýšlet nad sociologickými daty o české společnosti trochu jinak. Jací jsou čeští socialisté, liberálové a konzervativci z pohledu hodnotového ukotvení? Proč se zdá česká společnost rozdělená a proč jednu část děsí uprchlíci, zatímco druhou ta první?

Mgr. Lukáš Likavčan (Katedra environmentálních studií FSS MU Brno)
Antropocén, předteoretické intuice a historicita poznání
3. dubna 2017

David Lewis tvrdí, že filosofie se zabývá konceptualizací před-teoretických intuic. Jak ale přesně tenhle výrok interpretovat? Jsou před-teoretické intuice samy o sobě koncepty, nebo jde o nějaké nekonceptuální obsahy myslí? Za pomoci filosofie Wilfrida Sellarse a částečně též některých autorů a autorek z řad fenomenologie se pokusím obhájit tvrzení, že filosofie je a má být politická a že sociální, ekologické a ekonomické okolnosti dané historické epochy vstupují do toho, jak provozujeme filosofické myšlení, a co s ním máme dělat. Zároveň se tak pokusím o imanentní kritiku interpretace fenomenologie a analytické filosofie jako politicky neutrálních disciplín.

Mgr. Radim Bělohrad, Ph.D. (Katedra filozofie FF MU Brno)
Manipulace

2. května 2017

Přestože obvykle odmítáme ovlivňování druhých pomocí lži a nátlaku, i morálně bezúhonní lidé se často uchylují k manipulaci. Zdá se, že manipulace má mnoho různých forem a nelze ji zachytit jednou definicí. Existují koncepce zdůrazňující její klamnost, definice vycházející z její neracionální povahy nebo teorie, které ji chápou jako defektní persuazi. Podle některých názorů však manipulace nemusí nutně splňovat ani jednu z těchto vlastností. Přednáška se pokusí zhodnotit tyto rozličné koncepce prizmatem několika kontroverzních příkladů.

Mgr. Dagmar Pichová, Ph.D. (Katedra filozofie FF MU Brno)

Popularizace vědy v 18. století

15. května 2017

Přednáška bude věnována přístupům k popularizaci vědy, které se formovaly ve Francii v první polovině 18. století, na příkladu děl Fontenella, Voltaira a Émilie Du Châtelet. K jakému publiku se autoři popularizačních textů obracejí? Z jakých teoretických základů vycházejí? Jaký styl psaní volí pro zpřístupnění vědeckých teorií?